

Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

ORGANIZACJA PRODUKCJI WYROBÓW WINIARSKICH W POLSCE

Prawodawstwo unijne nie obejmuje organizacji produkcji wyrobów winiarskich (z wyjątkiem wina), a każdy kraj członkowski ustala swoje własne przepisy prawne w ramach tego sektora.

Wielkość produkcji fermentowanych napojów winiarskich w krajach Unii Europejskiej wynosi rocznie średnio ok. 25 mln hl, natomiast w Polsce ok. 1,1–1,2 mln hl (w tym 0,7–0,8 mln hl cydru i 80 tys. hl miodów pitnych). Polska ma wszelkie warunki, aby stać się czołowym producentem takich napojów w Europie, jest bowiem obecnie głównym producentem surowców stosowanych w produkcji fermentowanych napojów winiarskich. W uprawie jabłek Polska zajmuje pierwsze miejsce w Unii Europejskiej. Jest również liderem w UE w produkcji wiśni, czarnych porzeczek, truskawek i malin.

W dniu 7 marca 2022 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 24, ze zm.), na podstawie których Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) realizuje mechanizm „Prowadzenie rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich”. Celem tego mechanizmu jest monitorowanie produkcji wyrobów winiarskich w Polsce.

KRAJOWY OŚRODEK WSPARCIA ROLNICTWA:

- 1) prowadzi rejestr przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich (zwany dalej „rejestrem”);
- 2) gromadzi dane o zapasach wina od przedsiębiorców wpisanych do rejestru będących producentami wina, a także tych, którzy rozlewają wino, którego nie wyrobili;
- 3) nadaje kody podmiotom butelkującym wina, producentom, importerom oraz dostawcom (zgodnie z obowiązującym prawem Unii Europejskiej) oraz prowadzi wykaz kodów.

Działalność gospodarcza w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich oznacza:

- wyrób wyrobów winiarskich, w tym rozlew tych wyrobów przez tego samego przedsiębiorcę, który je wyrobił, lub
- rozlew wyrobów winiarskich przez przedsiębiorcę, który ich nie wyrobił.

UZYSKANIE WPISU DO REJESTRU

Działalność gospodarcza w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich jest działalnością regulowaną, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, i wymaga uzyskania wpisu do rejestru prowadzonego przez Dyrektora Generalnego KOWR.

Obowiązkowi wpisu do rejestru nie podlega działalność gospodarcza w zakresie:

- wyrobu wina przez drobnego producenta wina z upraw własnych, który wyrabia w danym roku winiarskim mniej niż 1000 hl wina;
- rozlewu wyrobów winiarskich wprowadzanych do obrotu w opakowaniach zbiorczych, takich jak beczki lub kegi, w miejscu sprzedaży detalicznej tych wyrobów.

Wpis do rejestru nie dotyczy wyrobu wyrobów winiarskich wyrobionych domowym sposobem na własny użytek i które nie są przeznaczone do wprowadzenia do obrotu.

W celu uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorca jest zobowiązany spełnić warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich, zgromadzić dokumenty potwierdzające spełnienie tych warunków i złożyć w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa *Wniosek o wpis/zmianę wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich.*

Wpis do rejestru działalności regulowanej podlega opłacie skarbowej, która, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, wynosi – od dokonania wpisu do rejestru podmiotu wykonującego działalność – w zakresie:

- **wyrobu wyrobów winiarskich** (w tym rozlewu wyprodukowanych wyrobów winiarskich) – 616 zł,
- **rozlewu wyrobów winiarskich wyprodukowanych przez innego przedsiębiorcę** (tzw. rozlewu usługowego) – 616 zł.

Jeżeli treścią wpisu jest więcej niż jeden rodzaj działalności, wówczas opłatę skarbową pobiera się od każdego z nich. Przedsiębiorca dołącza do wniosku dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wpis.

Potwierdzeniem wpisu do rejestru jest zaświadczenie wydane przez Dyrektora Generalnego KOWR.

WARUNKI UZYSKANIA WPISU I WY- KONYWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARZEJ W ZAKRESIE WYROBU LUB ROZLEWU WYROBÓW WINIARSKICH

Przedsiębiorca ubiegający się o wpis do rejestru oraz wykonujący działalność gospodarczą w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich musi spełniać szereg warunków, a w szczególności:

- 1) opracować w formie pisemnej i wdrożyć system kontroli wewnętrznej wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich;
- 2) posiadać plan obiektów budowlanych przeznaczonych do wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) wyznaczyć osobę odpowiedzialną za kontrolę jakości wyrobów winiarskich;
- 4) posiadać zaświadczenia właściwych organów potwierdzające spełnienie przez obiekty budowlane i urządzenia techniczne przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej wymagań określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska;
- 5) posiadać tytuł prawny do obiektów budowlanych, w których prowadzona jest działalność gospodarcza;
- 6) być nieskazanym prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe;
- 7) nie zalegać z należnościami wobec Skarbu Państwa, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Spełnienie warunków w zakresie posiadania planu obiektów budowlanych przeznaczonych do wykonywania działalności gospodarczej oraz posiadania zaświadczeń właściwych organów potwierdzających spełnienie przez obiekty budowlane i urządzenia techniczne przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej wymagań określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska **nie jest wymagane do dokonania wpisu do rejestru przez przedsiębiorców, którzy w danym roku kalendarzowym wyrabiają łącznie nie więcej niż 1000 hl:**

- wina owocowego jakościowego, cydru jakościowego, perry jakościowego, cydru lodowego, perry lodowego, cydru lub perry z owoców uzyskanych z własnych drzew lub krzewów owocowych, jeśli ilość wyrobionych napojów wynosi nie więcej niż 100 hl przypadających proporcjonalnie na posiadany 1 ha gruntu rolnego, oraz posiadają tytuł prawny do co najmniej 0,5 ha gruntu rolnego obsadzonego tymi drzewami lub krzewami owocowymi;

OBOWIĄZEK ZGŁOSZENIA ZMIAN

- miodu pitnego jakościowego z miodu uzyskanego z własnej pasieki, przy czym ilość wyrobionego miodu pitnego jakościowego nie może być większa niż 20 litrów na każdy posiadany pień pszczelei, oraz prowadzą pasiekę powyżej 10 pni pszczelich i są wpisani do rejestru prowadzonego przez powiatowego lekarza weterynarii.

W przypadku zmiany danych objętych wpisem do rejestru przedsiębiorca zobowiązany jest przekazać do Dyrektora Generalnego KOWR aktualizację **Wniosku o wpis/zmianę wpisu** (...), zawierającą informację o zmianach, **w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian**.

DEKLARACJA SKŁADANA PRZEZ PRZEDSIĘBIORCĘ

Przedsiębiorca wpisany do rejestru będący producentem wina, a także inny niż producent wina, **dokonujący wyłącznie rozlewu wina, którego nie wyrobił**, jest zobowiązany przekazywać **do 31 sierpnia każdego roku**, do Dyrektora Generalnego KOWR, *Deklarację o zapasach win i moszczów winogronowych posiadanych na dzień 31 lipca poprzedniego roku winiarskiego*.

ZAKAZ WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI

W przypadku gdy:

- 1) przedsiębiorca naruszył warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich i nie usunął ich w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Generalnego KOWR,
- 2) złożył oświadczenie o spełnieniu warunków do wykonywania działalności gospodarczej, zawarte we wniosku o wpis do rejestru, niezgodnie ze stanem faktycznym,
- 3) właściwy dla podatnika naczelnik urzędu skarbowego cofnął ostateczną decyzją zezwolenie na prowadzenie składu podatkowego, Dyrektor Generalny KOWR zakazuje, w drodze decyzji, wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich.

Przedsiębiorca, wobec którego wydano decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich, może uzyskać wpis do rejestru w tym samym zakresie działalności gospodarczej nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania tej decyzji. Ma to zastosowanie także wobec przedsiębiorcy, który wykonywał działalność gospodarczą bez wpisu do rejestru.

INFORMOWANIE O ZAKOŃCZENIU LUB ZAWIESZENIU DZIAŁALNOŚCI

W przypadku gdy przedsiębiorca wpisany do rejestru zakończył lub zawiesił działalność gospodarczą w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich, jest zobowiązany poinformować o tym fakcie Dyrektora Generalnego KOWR, składając **Zawiadomienie o zakończeniu lub zawieszeniu działalności**.

Zawiadomienie (...) należy złożyć w terminie **14 dni od dnia zakończenia lub zawieszenia działalności gospodarczej** w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich.

NADAWANIE KODÓW PRZEDSIĘBIORCOM

Etykietowanie i prezentacja produktów, o których mowa w załączniku VII część II pkt 1–11, 13, 15 i 16 rozporządzenia nr 1308/2013, wprowadzanych do obrotu w Unii Europejskiej lub przeznaczonych na wywóz poza Unię, obejmuje m.in. wskazanie:

- 1) podmiotu dokonującego butelkowania lub – w przypadku wina musującego, wina musującego gazowanego, gatunkowego wina musującego lub aromatycznego gatunkowego wina musującego – nazwy producenta lub dostawcy;
- 2) importera – w przypadku win importowanych.

Oznaczenia umieszczone na etykiecie odnoszące się do nazwy i adresu podmiotu butelkującego, nazwy i adresu producenta lub dostawcy, nazwy i adresu importera mogą być łączone, jeśli dotyczą tej samej osoby fizycznej lub prawnej.

Jedno z tych oznaczeń może zostać zastąpione kodem nadanym przez Dyrektora Generalnego KOWR.

O nadanie kodu może się ubiegać podmiot butelkujący wino, producent wina, dostawca wina oraz importer wina.

Aby uzyskać kod, przedsiębiorca jest zobowiązany złożyć do Dyrektora Generalnego KOWR *Wniosek o nadanie kodu*. Nadanie kodu Dyrektor Generalny KOWR potwierdza, wydając stosowne zaświadczenie.

KONTROLA PRZEDSIĘBIORCY

Każdy przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich, wpisany do rejestru prowadzonego przez Dyrektora Generalnego KOWR, podlega kontrolom w trybie i na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.

Przeprowadzana przez KOWR kontrola ma na celu:

- 1) potwierdzenie spełniania warunków wymaganych prawem do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich;
- 2) potwierdzenie zgodności wykonywanej działalności gospodarczej z zakresem wpisu w rejestrze;
- 3) potwierdzenie poprawności sporządzenia oraz zgodności ze stanem faktycznym informacji, oświadczeń i danych zawartych we wniosku o wpis oraz w deklaracji o zapasach win oraz moszczów.

PRZEPISY KARNE

Przypadki, w których przedsiębiorcy wpisani do rejestru podlegają karom grzywny, określają przepisy art. 40–43 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich.

ZOBOWIĄZANIA UCZESTNIKÓW MECHANIZMU

WSZYSCY UCZESTNICY MECHANIZMU SĄ ZOBOWIĄZANI DO:

- a) poddania się wszelkim kontrolom i czynnościom sprawdzającym przeprowadzanym przez KOWR oraz inne upoważnione instytucje;
- b) okazywania na żądanie kontrolującego dokumentów potwierdzających spełnienie warunków wymaganych prawem do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich, udzielania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazywania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępniania danych mających związek z przedmiotem kontroli;
- c) przechowywania wszystkich dokumentów niezbędnych do wykazania spełnienia warunków, wymaganych prawem do wykonywania działalności regulowanej, przez okres 5 lat liczonych po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zostały one wytworzone.

INNE INFORMACJE

Formularze wszystkich dokumentów można uzyskać:

- a) poprzez wydruk ze strony internetowej KOWR (www.kowr.gov.pl);
- b) bezpośrednio w Centrali KOWR (ul. Karolkowa 30, 01-207 Warszawa).

Formularze dokumentów należy składać:

- a) bezpośrednio w Centrali KOWR;
- b) za pośrednictwem polskiej placówki pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe, na adres Centrali KOWR;
- c) za pośrednictwem innych operatorów;
- d) za pośrednictwem Platformy Usług Administracji Publicznej ePUAP.

AKTY PRAWNE ZWIĄZANE Z DZIAŁANAMI KOWR NA RYNKU WYROBÓW WINIARSKICH

AKTY PRAWNE UE

1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. U. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, ze zm.);

2) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE)

nr 2019/33 z dnia 17 października 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2016 w odniesieniu do wniosków o objęcie ochroną nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i określeń tradycyjnych w sektorze wina, procedury zgłaszania sprzeciwu, ograniczeń stosowania, zmian w specyfikacji produktu, unieważnienia ochrony oraz etykietowania i prezentacji (Dz. U. UE L 9 z 11.01.2019 r., str. 2);

3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

nr 251/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91 (Dz. Urz. UE L 84 z 20.03.2014, str. 14, ze zm.);

4) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE)

nr 2018/273 z dnia 11 grudnia 2017 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do systemu zezwoleń na nasadzenia winorośli, rejestru winnic, dokumentów towarzyszących i świadectw, rejestru przychodów i rozchodów, obowiązkowych deklaracji, powiadomień i publikowania zgłoszonych informacji, oraz uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do odpowiednich kontroli i kar, zmieniające rozporządzenia Komisji (WE) nr 555/2008, (WE) nr 606/2009 i (WE) nr 607/2009 oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 436/2009 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/560 (Dz. U. UE L 58 z 28.02.2018, str. 1).

AKTY PRAWNE KRAJOWE

AKTY PRAWNE KRAJOWE

- 1) Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich**
(Dz. U. z 2022 r. poz. 24, ze zm.);
- 2) Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców**
(Dz. U. z 2021 r. poz. 162, ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r.**
Kodeks postępowania administracyjnego
(Dz. U. z 2022 r. poz. 2000);
- 4) Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r.**
Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia
(Dz. U. z 2022 r. poz. 1124);
- 5) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.**
Kodeks postępowania karnego
(Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, ze zm.);
- 6) Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe**
(Dz. U. z 2022 r. poz. 896);
- 7) Ustawa z dnia 10 lutego 2017 r.**
o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa
(Dz. U. z 2020 r. poz. 481, ze zm.);
- 8) Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej**
(Dz. U. z 2022 r. poz. 2142).

Szczegółowe informacje dotyczące warunków uczestnictwa podmiotów w mechanizmie „Prowadzenie rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich” oraz formularze dokumentów są dostępne na stronie internetowej KOWR (www.kowr.gov.pl).

Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

**Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa**

ul. Karolkowa 30
01-207 Warszawa
www.kowr.gov.pl

ISBN 978-83-66255-65-4

© KOWR październik 2022